Nr. 52. Kraków, Wtorek 16 października 1923. Rok I.

KURJER WIECZORNY

poświęcony sprawom ekonomicznym, giełdowym i politycznym
wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 85 tys. Mkp, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 100 tys. Mkp.
Cena numeru 5000 Mkp.

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe 2.000 Mkp. Nadesłane 4.000 Mkp. Po kronice 5.000 Mkp. Na pierwszej stronie 6.000 Mkp.
Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej.

Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

Opanowanie dzikiego ruchu strajkowego na Górnym Śląsku

Ruch kolejowy w znacznej części przywrócony — Także górnicy wracają do pracy

Katowice, 16 pa października. Celowe i energiczne zarządzenie władz centralnych w Warszawie, oraz władz wojewódzkich w Katowicach zdołały doprowadzić do opamiętania się strejkujących i zezwoliły rozumnym żywiołom pracowniczym zarówno na kolejach, jak i w przemyśle górniczym i hutniczym na opanowanie dzikiego ruchu strejkowego. Dzięki też temu ruch strejkowy został przełamany i znajduje się obecnie w fazie powolnej, ale stale naprzód postępującej likwidacji. Na kolejach wróciło w poniedziałek do pracy ponad 100% tych, którzy dotychczas na stanowiskach pozostali. Dzięki czemu ruch osobowy osiągnął 80%, a ruch towarowy 30% normalnego swego stanu. Należy podkreślić ponownie z naciskiem ofiarne stanowisko całego szeregu niższych i wyższych pracowników kolejowych, którzy nie przelękli się daleko idących gróźb czynnego teroru, urzeczywistnianych zresztą częściowo przez strejkujących i na posterunkach swoich wytrwali. Poczty i telegrafy pracują od soboty. Huta Królewska pracuje od dzisiaj zrana prawie całkowicie. Niektórzy robotnicy nie mogli tylko dlatego podjąć pracy, ponieważ ze względów technicznych nie można było uruchomić całego zakładu. Huta Laury pracuje od soboty. Niektóre tylko oddziały z powodu braku węgla nie mogły podjąć pracy. W obwodzie rybnickim praca trwa bez przerwy. Taksamo pracuje huta w Pańszowcu. Na kopalni „Szyb Kolejowy" pracuje 50% załogi. Na kopalni „Piast" około 45%. W Pniowcu pod Tarnowskiemi Górami robotnicy pracują bez przerwy i nie strejkowali ani godziny. „Huta Pokoju" w Nowym Bytomiu pracuje całkowicie z wyjątkiem koksowni, która z powodu braku węgla nie mogła jeszcze podjąć pracy. W zakładach Rüdgera w Hejdukach pracuje od rana 30% załogi. Chciało pracować więcej ludzi, lecz zostali wezwani przez załogę Huty Bismarcka, aby wzięli udział w pochodzie demonstracyjnym do Katowic. Jest nadzieja, że jutro wszyscy robotnicy powrócą do pracy. W zakładach azotowych w Chorzowie pracuje się całkowicie.

Demonstracje w Katowicach — Aresztowanie przywódców

Katowice, 16 października. Wczorajsze manifestacje w Katowicach i w Bogucicach miały charakter niezorganizowanego i niekarnego przedsięwzięcia. Tłum ani raz nie zajął postawy wyzywającej. W mieście ruch normalny, sklepy otwarte. W Katowicach i w Bogucicach policja i ułani zdołali rozproszyć tłumy bez użycia broni palnej. — W czasie manifestacji aresztowano 2 ludzi, mianowicie niejakiego Świtalskiego z Zawodzia i Gwoździca Wiktora z Bogucic.

Zawieszenie pism niemieckich

Katowice, 16 października. Dyrekcja policji w Królewskiej Hucie zawiesiła aż do odwałania wydawnictwo „Der Obeschlessische Courrier" w Królewskiej Hucie, ponieważ artykuł „Ueberall noch Streik" w Nrze 232 z dn. 12 bm. oraz artykuł „Ulanenatacke", jakotęż artykuł „Der Streik wird weitergeführt" w wydaniu pisma z dnia 13 bm. zawierają ustępy, nawołujące pośrednio do podtrzymania strejku, oraz usiłowania poduszczenia ludności przeciwko wojsku polskiemu, względnie chęć ośmieszenia władzy państwowej. Redaktorów Zineckego i Fischera wydalono z granic województwa śląskiego, jako niepożądanych obcokrajowców, a nadto wytoczono proces redaktorowi Kroczekowi.

Nowy wojewoda śląski

Katowice, 16 października. Dr. Tadeusz Kącki, dyrektor departamentu ministerstwa spr. wewn., któremu p. minister spr. wewn. powierzył funkcje kierownika województwa śląskiego, rozpoczął urzędowanie.

Rokowania niemiecko-francuskie w sprawie Ruhry?

Berlin, 16 października. W berlińskich kołach politycznych oczekują nawiązania bezpośrednich rokowań francusko-niemieckich w sprawie Ruhry w ciągu najbliższych dni. Kanclerz Stresemann oświadczył wczoraj dziennikarzom, że rząd niemiecki skłonny jest do zawarcia z rządami Francji i Belgji każdej chwili porozumienia w kwestji Ruhry i kwestji reparacyjnej. Według doniesień z Paryża, minister robót publicznych Letroquer przybędzie w najbliższych dniach do Berlina w celu podjęcia z rządem niemieckim przedwstępnych rokowań w kwestji Ruhry.

Berlin, 16 X. Dzienniki podają, że z okazji czwartkowych i piątkowych rokowań w Berlinie w sprawie płac w górnictwie, omawiano także sprawę zwiększenia czasu pracy. Przedstawiciele robotników oświadczyli się zasadniczo za potrzebą zwiększenia produkcji w górnictwie, zastrzegli sobie jednak zajęcie definitywnego stanowiska do czasu rozstrzygnięcia tej sprawy przez zapowiedzianą konferencję rewirową. Dalsze konferencje w sprawie przed.użenia czasu pracy odbędą się we czwartek.

Wejmar, 16 października. Rokowania socjalistów z komunistami w sprawie utworzenia rządu doprowadziły do pozytywnego wyniku. Składu gabinetu nie podano jednak jeszcze do wiadomości.

Zaburzenia i grabieże w Niemczech

Berlin, 16 października. Między demonstrującymi bezrobotnymi a policją w Mannheim przyszło według doniesienia „Vossische Ztg." do starcia, przyczem 2 osoby zostały zabite.

Kolonia, 16 października. Wczoraj przyszło do zaburzeń i grabieży w Kolonii Kalk. Interweniującą policję tłum obrzucił flaszkami i kamieniami oraz dał do niej strzały. Policja użyła broni, zabijając jedną a raniąc dwie osoby.

Prezydent Wojciechowski na ziemi wileńskiej

Wilno, 16 października. Wczoraj o godz. 14 pan Prezydent Rzeczypospolitej wraz z otoczeniem wyjechał pociągiem do Radicz. Następnie pan prezydent udał się, poprzedzony przez banderję, automobilem na placówkę graniczną Markowszczyzne, gdzie rada gminna i miejscowa ludność witały niezwykle gorąco najwyższego przedstawiciela Państwa. Stamtąd udał się pan prezydent do Troków. W Trokach pan Prezydent udał się do jednego z najstarszych w byłem Księstwie litewskiem kościołów, pochodzącego z XIV wieku. W kościele tym znajduje się cudowny obraz Matki Bskiej. Po krótkiem przyjęciu w Magistracie udał się pan Prezydent w dalszą drogę do Landwarowa, gdzie oczekiwał go szpaler Straży ogniowej i młodzieży szkolnej z pochodniami. Przy bramie triumfalnej witali pana Prezydenta przedstawiciele mieszkańców Landwarowa, oraz przedstawiciele gminy izraelickiej. Z Landwarowa przybył pan prezydent pociągiem do Wilna o godz 16. Po powrocie pan Prezydent udzielał audjencji. Wieczorem pan Prezydent był na przedstawieniu uroczystem w Teatrze Wielkim.

Przesilenie gabinetowe w Grecji

Ateny 16 października. Ministrowie wojny i sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i oświaty podali się do dymisji.

Marka polska w Zurychu: 0·0006
Dolar w Krakowie 980.000

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 16 października

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek	
	dziś	15/X.
P. T. H. I—V em. . . .	150—160	160—170
„Impex“	3,6—3,9	3,—3,6
„Pharma“ (B. Jawornicki)	150—165	160—175
Bracia Rolniccy I em. . .	80	80
„Polski Glob“	17	
C. Hartwig, Poznań . . .		
Żegluga Polska	30—25	24—25 ex
Zieleniewski I—IV em. . .	**4200—4050**	**3975—4300**
Warsz. Parowozy I—III em.	140—130	135—140
H. Cegielski, Poznań I—IX	**220—202**	**215—228.5**
„Potęga“ Tow. huty żel. .		**3150**
„Lemiesz“		
„Trzebinia“ I—VI em. . .	200—210	220—240
„Pocisk“		
Automotor		
Portland-Cem. Szczakowa		
Górka	**4300—4500**	**4500—4800**
Siersza	**2850—2950**	**2800—3100**
Tepege I—IV em.	**1425—1450**	**1475—1500**
Polska Nafta	140—118	132.5—145
Oikos		
„Pokucie“ Naft. S. A. I em.	350—400-375	255—390
Pezet		
Strug	265—270	250-270
Syndykat Kosz., Kraków .	75	80
Tłuszcze Trzebinia	**1000—1025**	
„Krakus“ I—VI em. . . .	275	260—280
Porcelana Ćmielów . . .	350—415	400—430
Fabr. cukru w Chodorowie .	**1500-1400-1450**	**1450—1500**
Elektr. Siersza I—IV em.	100—110	110—115
Zakłady przem. „Ryngraf“		
S. W. Niemojowski . . .		200—220
Fabr. kapel. w Myślenicach		
Bank Przemysłowy I-VIII	165—170	165—170
Bank Hipoteczny	250	230—250
Bank Małopolski	280—300	265—280
Ziemski Bank Kredyt. . .		52.5—55
Powszechny Bank Kredyt.	31—33	35
Akc. Bank Związkowy I-IX		
Bank Komercjalny I—IV		
Bank Kred. w Warszawie		
Bank Związ. Spółek Zarob.	520	540—550

AKCJE NA POGIEŁDZIE.

Jaworzno 8200—8600, Gazy 11.000, Len 315—325, Chybi 2400—2425, Azot 120—130, Nafta Krosno450, Lokomotywy 160—170.

KURSA DEWIZ W OBROTACH BANKOWYCH.

Kraków, 16 października. Nowy Jork 980.000, Londyn 440.000, Amsterdam 385.000, Zurych 176.000 do 174.500, Paryż 58800—60000, Wiedeń 13,60—1335, Bruksela 50500.

Dzisiejsza giełda lwowska

Lwów, 16 października. Kursa orjentacyjne: Cegielski 210, Zieleniewski 4000, Chodorów 1325, Browary 5800, Siersza Górnicza 2950, Gazy 12.000 do 11.750, Jaworzno grube 8300, drobne 8600, Chybi 2400—2600 (drobne), Czechowice 52.

Z giełdy warszawskiej

Na znak żałoby z powodu dzisiejszego pogrzebu ofiar katastrofy z d. 13 października giełda warszawska była dzisiaj nieczynną. Natomiast jutro czynną będzie giełda efektów i pieniężna.

Z ostatniej chwili

Pogrzeb ofiar katastrofy warszawskiej

Wzruszające sceny na nabożeństwie żałobnem — W pogrzebie wzięła udział cała Warszawa

Warszawa, 16 października. Dziś odbył się pogrzeb ofiar strasznej eksplozji w cytadeli warszawskiej. Przewiezione poprzedniego dnia wieczorem ze szpitala ujazdowskiego trumny ze zwłokami w ogólnej liczbie 22, w czem 5 trumienek dzieci ustawiono w środku górnej nawy kościoła Świętego Krzyża w czterech rzędach. W prezbiterjum zajęli miejsca marszałek sejmu Rataj, senatu Trąmpczyński, ministrowie: Głąbiński, Kiernik, generał Szeptycki, Moszczeński, oraz wyżsi przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych od każdego pułku garnizonu warszawskiego, przybyła deputacja, złożona z trzech oficerów ze sztandarem. O godz. 9 rano rozpoczęło się uroczyste nabożeństwo żałobne, celebrowane przez ks. biskupa polowego Gala w asystencji duchowieństwa wojskowego i świeckiego. Nabożeństwu towarzyszyły podniosłe pienia chóru operowego oraz artystów opery, pp. Michałowskiego, Dobosza i Janowskiego. Kiedy podczas dokonywane przez ks. kardynała Kakowskiego ceremonji kropienia zwłok rozległy się dojmujące dźwięki marsza Szopena, odtworzone przez orkiestrę reprezentacyjną, cały kościół rozbrzmiał jednym wielkim jękiem i szlochem rodzin ofiar katastrofy. Płakała większość znajdujących sie w świątyni osób. Po wyniesieniu trumien z kościoła i złożeniu na karawanach, pożegnał je z krużganka świątyni kapelan szpitala ujazdowskiego, ks. Wójczak, poczem ruszył pochód żałobny na cmentarz wojskowy na Powązkach, poprzedzany przez liczny poczet duchowieństwa z ks. biskupem Gallem na czele. Za każdą trumną bezpośrednio postępowała najbliższa rodzina, zaś nieskończony pochód za trumnami otwierali marszałkowie sejmu i senatu, przedstawiciele rządu, jeneralicji, oficerów, reprezentaci organizacji społecznych, cechy warszawskie ze sztandarami itd. Śmiało można powiedzieć, że cała Warszawa wzięła udział w tej uroczystości żałobnej.

KRONIKA TELEGRAFICZNA

Nowa waluta w Gdansku

Gdańsk, 16 października. Biuro Prasowe senatu wolnego miasta Gdańska ogłasza komunikat donoszący, że w pierwszych dniach przyszłego tygodnia puszczone będą w obieg pełnowartościowe środki płatnicze a mianowicie tak zwany tymczasowy gulden holenderski (w banknotach opiewających na 1 guldena, 50, 10 5 i 1 feniga). Władze gdańskie zajęte są stworzeniem instytucji, która puści w obieg wspomnianego guldena. Senat wkrótce przedłoży sejmowi projekt dotyczący tej ustawy. Komunikat senatu stwierdza, że marka niemiecka pozostanie nadal prawnym środkiem płatniczym w Gdańsku aż do definitywnego wprowadzenia nowej waluty.

Nowa katastrofa żywiołowa w Japonji

Tokio, 16 października. W czwartek miasto Tukucy nawiedziła powódź, niszcząc 100 domów i setki łodzi rybackich.

Podróże L. George'a

Winnipeg, 16 października. Lloyd George zakończył w sobotę swoją podróż kanadyjską mową przed zebraniem, w którem wzięło udział 4 tysiące osób. W niedzielę Lloyd George rozpoczął podróż powrotna.

CIĘŻKA CHOROBA JUGOSŁOWIAŃSKIEGO NASTĘPCY TRONU.

Belgrad, 16 października. Jugosłowiański następca tronu zapadł na czerwonkę. Stan chorego jest poważny.

PO ZAMKNIĘCIU KRONIKI

KOSZTOWNA JAZDA TRAMWAJEM. Chilowi Turkowi skradziono w czasie jazdy tramwajem z kieszeni marynarki gotówkę 25.000.000 mkp. w banknotach po 250.000 mkp.

ARESZTOWANIE WALUCIARZA. W bieżącym tygodniu przytrzymały organa tut. Lotnej Brygady Wywozowej kilka osób pod zarzutem uprawiania spekulacji obcą walutą, a mianowicie: Kalmana Szarfa i Sarę Blassberg z Mielca, Mojżesza Rosenkranza z Horodenki, Hermana Schussa z Dębicy, Józefa Leiba Fraenkla z Krakowa, w posiadaniu których zakwestjonowano ogółem 721 dolarów ameryk., 55.500 koron austr., 50 koron czeskich — ponadto w czasie interwencji organów policyjnych znaleziono podrzucone bez właściciela 5 dolarów ameryk. i 3 miljony marek niemieck., co do własności których nikt z przytrzymanych przyznać się nie chciał.

GIEŁDY ZAGRANICZNE

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 16 października. Otwarcie giełdy: Berlin (no[towania] skreślone), Holandja 218.75, N. York 556 1/2, Londyn 25.2[...] Paryż 34.00, Medjolan 25 1/2, Praga 16.62 1/2, Budape[szt] 0.03.07, Bukareszt 2.60, Belgrad 6.54, Sofja 5.84, Warszaw[a] 0.0006, Wiedeń 0.0078 1/2, Austr. kor. stempl. 0.007[9].

Zurych, 16 października. Zamknięcie giełdy: Berlin —·—, Holandja 218.60, Nowy Jork 557 1/4, Londyn 25.30, Paryż 34.15, Medjolan 25.55, Bruksela —, Praga 16.65, Budapeszt 0.03,07, Bukareszt 2.60, Belgrad 6.55, Sofja 5.45, Warszawa 0.0006, Wiedeń 0,0078 1/2, Austr. korona stemplowana 0.0079.

Dzisiejsza giełda wiedeńska

Wiedeń, 16 października (tel. wł.) **Waluty:** Marka polska 0.006.50—7.50, marka niem. 0.00014 1/2, korony czeskie 209[...] franki szwajc. 12630, francuskie 4315, funty ang. 319.500 dolary 70.560.

Dewizy: Warszawa 0.685, Berlin 0.00016, Praga 2115, Zurych 12745, Paryż 4362, Nowy Jork 70.93[...] Londyn 321300.

Giełda efektów: Zieleniewski 315.000, Fanto 4,610.000 Karpaty galicyjskie 540.000 Galicja 25,200.000 Schodnica 1,900.000 Siersza 221,000 Lwów-Czerniowce 400.00[0] Kolej północna 21.000.000, Alpine Montan 678.000 Hu[ta] Poldi 1.050.000.

Dzisiejsza giełda berlińska

Berlin, 16 października. N. Jork 4.089.950.000 Londyn 18.453.750.000, Paryż 259.350.000. Szwajcarja 730,170.000, Praga 124.687.500. Wiedeń 57,570.

GIEŁDY PIENIĘŻNE

Nowy York, 15 października. Giełda pieniężna. Kurs dzienny 5%. Przekaz na Londyn 453.50. Przekaz na Londyn na 60 dni 450.50. Przekaz na Paryż 614, Przekaz na Amsterdam 39.24. Przekaz na Kopenhagę 17.5[...] Przekaz na Pragę 298. Przekaz na Berlin 0,00.0000.2[...] w płaceniu, 0000.0000.2 3/4 w żądaniu.

Paryż, 15 października. Weksle. Niemcy 000.000[...] Ameryka 16.41, Belgja 85.50, Anglja 73.75 i pół, Holandja 669, Włochy 74.90, Szwajcarja 286, Hiszpanja 221 i pół, Bukareszt 770, Praga 48.90, Wiedeń 22.[...] Sztokholm 430.

Praga, 15 października. Dewizy. Amsterdam 13.6[...] Berlin —, Chrystiania 540, Kopenhaga 613, Sztokholm 915, Zurych 625, Londyn 156.000, Nowy Jork 34.50, Wiedeń 490.50, marki niemieckie — marki polskie 36 za 1 miljon. Paryż 213.

Amsterdam, 15 października. Dewizy. Londyn 11.5[...] i pół. Berlin 0.55 za 1 miljard. Paryż 15.67 i pół. Szwajcarja 45.72 i pół. Wiedeń 0.0035 i 7 ósmych. Kopenhaga 44.80. Sztokholm 67.20. Chrystiania 39.65. Nowy York 254 i pół. Bruksela 13.45. Madryt 34.50. Włochy 11.70 Praga 750—752 i pół. Helsingfors 675—685.

GIEŁDY TOWAROWE

Nowy Jork, 15 października. Targ bawełny. Dowóz do portów Atlantyku i Golfu 37.000, dowóz wewnątrz kraju 52.000, wywóz do Anglji 6000, wywóz na kontynent 11.000. Targ miejscowy middling 30.44. Tendencja silna.

Targ terminowy: październik 29.95, listopad 29.45 grudzień 29.32, styczeń 28.80, marzec 28.87, maj 28.85 lipiec 28.28, sierpień 27.23, wrzesień 26.53.

Nowy Orlean, 15 października. Targ bawełny Targ miejscowy middling 29.25.

Targ terminowy: październik 28.87, grudzień 28.62 styczeń 28.65, marzec 28.47, maj 28.04.

Brema, 15 października. Targ bawełny. Fully middling good colour and stople loko za 1 kg.; notowanie zamknięcia targu 2,790.000.000.

Liverpool, 15 października. Targ bawełny. Obroty 5000, dowóz 3900, brazylijska 44, egipska 25 punktów wyżej. Targ miejscowy 17.52. Tendencja silna.

Targ terminowy: październik 16.80, listopad 16.45 grudzień 16.31, styczeń 16.12, luty 15.90, marzec 15.87, kwiecień 15.74, maj 15.62, czerwiec 15.45, lipiec 15.25, sierpień 14.80, wrzesień 14.20

Chicago, 15 października. Smalec na grudzień 12.00; smalec na maj 12 i pół; słonina cena najniższa 925, słonina cena najwyższa 950; boczki wędzone 11.55; dowóz świń do Chicago 53.000, dowóz świń na zachód 144.000, świnie lekkie cena najwyższa 815, cena najniższa —, świnie ciężkie cena najwyższa 765, cena najniższa —.

Nowy Jork, 15 października. Giełda metalowa: srebro krajowe — srebro zagraniczne 63 i jedna czwarta, miedź elektrolitowa 13 i siedm ósmych, cyna 41.65, ołów 6.92, cynk 6.22, żelazo 23.25, blacha 5.62.

Giełda produktów: nafta w beczkach 15.40, nafta w tankach 5.50, nafta stand white 12.50, nafta credit balance 2.75, terpenyna 104, nafta savannah 16 i jedna czwarta.

Giełda produktów spożywczych: kawa loko 11 i 3 szesnaste, na październik 8.95, na grudzień 8.35, na styczeń 8.10, na marzec 7.90, na maj 7.80, smalec 13.42 i pół, łój 8 i pół, olej bawełniany loko 11.50, olej bawełniany na październik 10.80, cukier centryfugowy 7.66.

KRONIKA

100 **PODWYŻKA TARYFY POCZTOWEJ BEZ ZAPOWIEDZI.** Interesentów, chcących wczoraj nadać na pocztach przesyłki pocztowe i listy, spotkała dziwna niespodzianka. Oto okazało się, że taryfa pocztowa została podwyższoną o 100%, o czem oczywiście nikomu nie było wiadomem, ponieważ nie było wogóle zapowiedzi tej podwyżki. Widocznie odnośne władze stosują obecnie system stwarzania „fait accompli", nie chcąc psuć obywatelstwu dobrego humoru hiobowemi wieściami o coraz to nowych podwyżkach. Nie potrzebujemy dodawać, że pobieranie wyższych opłat pocztowych bez poprzedniej zapowiedzi podwyżki taryfy wywołało zwłaszcza wśród kupiectwa zamieszanie i dezorjentację. Wiele przesyłek pocztowych uległo wskutek tego opóźnieniu.

PODWYŻSZENIE CEN OBJADÓW URZĘDOWYCH. — Na posiedzeniu miejskiej komisji cennikowej uchwalono podwyższyć cenę obiadów urzędowych, analogicznie do cen pobieranych w Warszawie. Ceny obiadów podniesiono z 30 tys. na 40 tys. mk. Równocześnie rozpatrywano cennik napojów w kawiarniach i uchwalono podwyższyć cenę porcji kawy białej z 4 tys. na 8 tys. mk. w restauracjach hotelowych, w restauracjach I. klasy na 7 tys. mk, II. klasy na 6 tys. mk, III. klasy na 5 tys. mk.

WYTĘPIENIE KOMUNISTÓW W WARSZAWIE. W związku z przeprowadzonemi w ostatnich czasach likwidacjami komunistycznych placówek w Warszawie, władze bezpieczeństwa publicznego zarządziły zamknięcie pięciu znanych z komunistycznej roboty związków zawodowych w Warszawie. Związki te zostały zrewidowane, materjały, jako rzeczowe dowody, zabrane, lokale opieczętowane.

Najpierw weszła policja do związku zawodowego pracowników handlowych i biurowych (Zielna 25). Aresztowano tu przewodniczącego związku, znanego działacza związku Jakóba Duttlingera wraz z jego sekretarzem Surawiczem.

Następnie zwrócono się do związku t. zw. „Tekstyl" — żydowski związek zawodowy pracowników przemysłu włókniestego, mieszczącego się przy ul. Karmelickiej nr 16. W związku tym natrafiono na koło młodzieży komunistycznej (komsomoł.).

Taki sam los spotkał „żydowski związek zaw. pracowników przemysłu drzewnego Rzeczypospolitej" przy ul. Mylnej nr 10. W związku tym ścierały się w ostatnich czasach bardzo ostro dwa prądy: bundowców i komunistyczne — wkońcu jednak komunistyczne wzięły górę, dlatego związek zamknięto.

Równocześnie zamknięto „żydowski związek zawodowy pracowników przemysłu metalowego" (Nalewki 24). Tutaj również rozwijał energiczną działalność „komsomol" pod postacią „Rote Fahne", który organizował bardzo często zebrania komunistyczne.

Tej samej nocy opieczętowano także „związek robotników metalowych", również przez komunę dobrze obsadzony.

SCHWYTANIE SZAJKI BANDYTÓW. Komenda pol. w Żółkwi urządziła onegdaj wielką obławę w lesie Dolnickim, w którym ukrywała się szajka bandytów, od dłuższego czasu grasująca po okolicy. Przy zbliżeniu się wywiązała się strzelanina, na szczęście bezskuteczna. Ostatecznie udało się schwytać ośmiu członków bandy. Między aresztowanymi znajduje się Władysław Kostecki, oddawna poszukiwany za zabójstwo. Inni z aresztowanych mają już również mniejsze lub większe sprawki na sumieniu.

PLĄDROWANIE KRAMÓW. Onegdaj zebrany na jarmarku w Oświęcinach na Kujawach tłum, wzburzony szaloną drożyzną, rzucił się na kramy i począł je rabować. Policja usiłowała przywrócić porządek i wystąpiła czynnie, starając się przeszkodzić rabunkowi. Blisko trzy godziny trwało zamieszanie, aż wreszcie z tłumu padły strzały w stronę policji. Wówczas policja użyła broni i strzałami w górę tłum rozproszyła. Straty w porozbijanych kramach i zniszczonych towarach znaczne.

KONCERT LEO ŚLEZAKA, przełożony zostaje na 26 bm. Artysta, opierając się na przesadnych informacjach prasy zagranicznej w sprawie ostatniej katastrofy w Warszawie, oraz strajku kolejowego na Górnym Śląsku, zażądał przesunięcia swego tournee w Polsce o dziesięć dni.

Z MIEJSKIEJ SZKOŁY DRAMATYCZNEJ. Normalna nauka w miejskiej szkole dramatycznej rozpoczyna się we środę 17 bm. w lokalu szkoły w Starym Teatrze. Dyrekcja wzywa tą drogą uczniów, aby na inaugurację nowego roku szkolnego, zgromadzili się wszyscy w normalnych godzinach wykładowych.

OPERA I OPERETKA. Dziś we wtorek o 7.30 wieczór przepiękna opera Pucciniego „Tosca" w najlepszej obsadzie zawsze wywierająca tak nadzwyczajne podniosłe wrażenie i tak owacyjnie przyjmowana. W przygotowaniu znakomita operetka pt. „Szalona Lola", próby w pełnym toku.

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj „Złoty wiek rycerstwa", który stał się wielką atrakcją bieżącego sezonu i stale gromadzi tłumnie publiczność. „Złoty wiek" powtórzony będzie we czwartek 18 bm. i w niedzielę 21 bm. W środę i piątek powtarza się sztukę Fr. de Curela „Ziemię nieludzką". W próbach „Cyd" oraz „Święty" Ludwika Hieronima Morstina.

Z BAGATELI. Dziś (wtorek) po raz trzeci grana będzie komedja Z. Przybylskiego pt. „Wicek i Wacek". Jutro grana będzie sztuka w 4 aktach K. Mere pt. „Obłęd". W próbach pod kierunkiem reżysera p. Nowakowskiego komedja pt. „Rozkosze przypadku"; w głównych rolach wystąpią pp. Słonecka-Rygierowa, Gorayska, Nowakowski, Godlewski, Melina, Winkler i Ratschka.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

UCHWAŁY GREMJUM AJENTÓW HANDLOWYCH. W sobotę dnia 13 października br. odbyło się w sali posiedzeń Izby handlowej pod przewodnictwem prezesa Gottlieba i w obecności komisarza Magistratu dra Piotrowskiego Walne Zgromadzenie ajentów handlowych w Krakowie przy licznym udziale członków.

Odczytane przez sekretarza sprawozdanie z działalności Prezydjum i Wydziału w okresie sprawozdawczym wspomina między innemi o staraniach co do rozszerzenia dotychczasowej działalności Gremjum na okręg województwa krakowskiego, tudzież o wypracowaniu projektu ustawy o ajentach handlowych.

Ogólna ilość członków wynosi obecnie 355, w tym roku przybyło nowych członków 70.

Nad sprawozdaniem wywiązała się dyskusja. Między innemi zwrócił p. Blum uwagę na szkodliwą działalność pokątnych ajentów handlowych.

Przewodniczący zwraca uwagę, że w tej sprawie ogłoszono w czasopismach fachowych odpowiednie artykuły.

Na wniosek p. Ozajstowicza przyjęto przedłożone sprawozdanie do wiadomości i wyrażono przewodniczącemu oraz Wydziałowi zaufanie za dotychczasową działalność.

Dłuższa i bardzo ożywiona dyskusja wywiązała się nad preliminarzem budżetu na r. 1923—24, ułożonym po raz pierwszy w złotych polskich. Przemawiali pp. Inż. Treutler, Süsser, Blum, inż. Weingrün, Perlberger, Schapira, Metzner, Freiwald i Rossthal.

Uchwalono zmianę § 14 statutu, dotyczącego wysokości wkładek i taks inkorporacyjnych.

W sprawie podatku obrotowego uchwalono następującą rezolucję:

„Walne Zgromadzenie Gremjum ajentów handl. uchwala wnieść prośbę do Ministerstwa Skarbu o wydanie noweli do ustawy o patentach w duchu rozróżniczkowania stanu ajentów na kategorje, odnośnie do rozmiarów ajencyj".

Na wniosek inż. Treuttera uchwalono przez aklamację wyrazić członkowi honorowemu i był. prezesowi Gremjum, p. Loriemu podziękowanie za jego gorliwą pracę dla dobra Gremjum, zaś na wniosek inż. Weingrüna uchwalono jednogłośnie podziękować przewodniczącemu Gottliebowi za bezinteresowne umieszczenie u siebie biura Gremjum, oraz zast. przewodniczącego Aksmanowi, za odstąpienie swego lokalu na posiedzenia Wydziału.

UTWORZENIE SEKCJI MŁYNARSKIEJ PRZY ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW. Wczoraj odbyły się w Związku przemysłowców pertraktacje z przemysłem młynarskim w celu utworzenia sekcji młynarskiej przy związku przemysłowców zachodniej Małopolski. W najbliższym czasie odbędą się wybory do wydziału.

Z PRZEMYSŁU CERAMICZNEGO. Ceny artykułów przemysłu ceramicznego uległy ponownej podwyżce wskutek gwałtownej zwyżki cen węgla i robocizny. Obecnie notowane są następujące ceny: cegła 8 mil. za 1000 sztuk, cegła pusta 12 mil., dachówka 16 mil., karpiówka 15 mil., gąsiory 50.000 od sztuki. Dzisiaj odbędą się pertraktacje z robotnikami w sprawie podwyżki płac. O wyniku pertraktacyj Związek przemysłowców poinformuje w następnym numerze.

ZMIANY RYNKÓW ZBYTU RUMUŃSKIEGO PRZEMYSŁU NAFCIANEGO. Nafciany przemysł w Rumunji notuje zmiany rynków swego zbytu. — Zmniejszył się w decydujący sposób wywóz do Bułgarji, Francji i Turcji, zwiększył się zaś do Austrji, Węgier i Egiptu. Najgłówniejszym odbiorcą obecnie jest Egipt, potem Niemcy (benzyna!) Anglja.

WALORYZACJA NA WĘGRZECH. Minister skarbu Kallay powołał specjalną komisję dla opracowania projektu ustawy o waloryzacji. Projekt taki jest obecnie już gotów. Jednostką obliczeniową byłaby tak zwana korona bankowa. § 1. Dopuszcza zawieranie umów płatniczych w koronach bankowych. § 5. zezwala na hipoteczne zabezpieczenie długów w koronach bankowych. Sama zasada waloryzacji w przededniu urzeczywistnienia pożyczki Ligi Narodów wywołuje silny sprzeciw kół gospodarczych i finansowych.

BRAK KREDYTU NA LITWIE. Kłajpedzki bank emisyjny zaproponował rządowi litewskiemu wypuszczenie listów kredytowych, celem zapobieżenia brakowi kredytu na Litwie i w Kłajpedzie.

ZASTÓJ W ANGIELSKIM PRZEMYŚLE STALOWYM. Po ożywieniu, w związku z okupacją Ruhry, w angielskim przemyśle stalowym — w ostatnich czasach nastąpił znowu zastój w Scheffield i okolicy. W sierpniu produkcja spadła o 40.000 ton, t. j. prawie o 40 prc.

NADESŁANE

KALENDARZYK GIEŁDOWY

NOWE EMISJE.

„Spółka akcyjna „Belpol" daje jedną nową na jedną dawną akcję po 6.000 mk. do 15 listopada rb. Wpłaty przyjmuje zarząd w Warszawie.

„Tow. ubezpieczeń „Polonja" daje na jedną dawną, jedną nową akcję po 2.100 mk. do 15 listopada r. b. Wpłaty przyjmuje centrala w Warszawie i oddział w Łodzi.

PRZEMYSŁ DRZEWNY „STRUG" S. A. W ZAKOPANEM.

Akcje II. emisji doręczone już zostały ziemskiemu Bankowi Kredytowemu w Krakowie i Zakopanem, oraz Akcyjnemu Bankowi Związkowemu w Zakopanem.

Banki te przystąpią w najbliższym czasie do wymiany tymczasowych poświadczeń na oryginalne akcje II. emisji.

Termin wymiany podany zostanie do wiadomości publicznej.

NOWO ZATWIERDZONE SPÓŁKI AKCYJNE:

Zakłady przemysłowe Młyn i Tartak Parowy „Piaski" w Lublinie, Spółka akcyjna z siedzibą w Lublinie o kapitale zakładowym 300,000.000 Mkp.

Spółka przemysłowo-handlowa Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. st. Warszawy, Spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie o kapitale zakładowym 200,000.000 Mkp.

ZATWIERDZONE PODWYŻKI KAPITAŁÓW AKCYJNYCH.

Towarzystwo Przemysłu węglowego w Polsce, Spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie — o 8.475.000.000 Mk. czyli do wysokości 9.000.000.000 Mkp. przez IV. emisję akcji w ilości 8.475.000 nowych sztuk.

Zakłady Chemiczne „Pruszków" Spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie — o 850.000.000 Mkp. czyli do wysokości 1.000.000.000 Mkp. przez III. emisję akcyj w ilości 850.000 nowych sztuk.

Polskie Towarzystwo Handlu i Przemysłu Futrzanego „Futro" Spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie o 850.000.000 Mkp. czyli do 900.000.000 Mkp. przez przewalutowanie wartości majątku Spółki i IV emisję 800.000 sztuk nowych akcyj.

Towarzystwo Robót Kolejowych i Budowlanych „Tor" Spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie — o 100.000.000 Mkp. czyli do Mkp. 150.000.000 przez II. emisję akcyj w ilości 100.000 sztuk.

Polsko-Amerykański Bank Ludowy Spółka akcyjna z siedzibą w Krakowie — o 700.000.000 Mkp. czyli do 1.000.000.000 Mkp. przez III. emisję w ilości 1.400.000 sztuk nowych akcyj.

Wielopolski, Dąbrowski i S-ka Kolej Wąskotorowa Działoska, Spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie — o 750.000.000 Mkp. czyli do 810.000.000 Mkp. przez II emisję akcyj w ilości 750.000 nowych sztuk.

Zgierska Wełniana Manufaktura, Spółka akcyjna z siedzibą w Zgierzu — o 240.000.000 Mkp. czyli do 300.000.000 Mkp. przez II. emisję 24.000 sztuk nowych akcyj.

Huta Szklana „Tłuszcz" Spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie — o Mkp. 160.000.000 czyli do Mkp. 200.000.000 przez III emisję 160.000 sztuk nowych akcyj.

Belgijsko-Polskie Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe „Belpol" Spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie — o 150.000.000 Mk czyli do 300.000.000 Mkp. przez V emisję 300.000 nowych sztuk akcyj.

„Gazolina" Spółka akcyjna we Lwowie — o 500.000.000 Mkp. czyli do 750.000.000 Mkp. przez V emisję 500.000 sztuk nowych akcyj.

Powszechny Bank Depozytowy S. A. w Warszawie — o 600.000.000 Mkp. czyli do 1.200.000.000 Mkp. przez VI emisję 600.000 sztuk nowych akcyj.

Krośnieńska Nafta i Gaz Ziemny S. A. w Krakowie — o 360.000.000 Mkp. czyli do 420.000.000 Mk. przez II. emisję 360.000 sztuk nowych akcyj.

Z ciekawych rozstrzygnięć sądowych

O prawa akcjonarjuszów

Zasadniczą sprawę, wyjaśniającą prawa dawnych akcjonarjuszów fabryki Portland Cementu „Ogrodzieniec" do nabywania akcji emisji 2-ej rozważał świeżo sąd okręgowy w Warszawie w wydziale handlowym.

Ze względu na rozpowszechnienie w dzisiejszych czasach śród najszerszych sfer społeczeństwa lokowania funduszów w akcjach i małe uświadomienie tych nowych akcjonarjuszów co do swych praw, co częstokroć skutkuje, wyzysk akcjonarjuszów przez zarządy spółek akcyjnych, podajemy poniżej wyrok sądu okręgowego w pierwszej bodaj sprawie z ostatnich lat, w której akcjonarjusz upomniał się o prawa swoje do emisji, której pozbawił go zarząd i obronę skutecznie przeprowadził.

Rzecz się miała tak:

Pan Bernard Dobraniecki, właściciel 105 akcji dawnej emisji spółki „Ogrodzieniec", gdy ogłoszono emisję nową, chciał ją pobrać, lecz narazie nie mógł tego uskutecznić z powodu braku gotówki (emisja była za opłatą). — Zawiadomiwszy zarząd spółki o swej chęci korzystania z emisji, p. Dobraniecki uzyskał zgodę zarządu, zakomunikowaną mu przez członka tegoż p. Fiszla Bankiera, na uiszczenie opłaty po terminie, ogłoszonym w gazetach; gdy jednak następnie, zaopatrzywszy się w gotówkę, p. Dobraniecki chciał odebrać akcje nowej emisji, odpowiedziano mu, że spóźnił się i akcji już nie otrzyma.

Pan D. wystąpił do sądu i zażądał zobowiązania „Ogrodzieńca" do wydania mu 65 akcyj drugiej emisji za opłatą 373.500 mkp. — Pozwane towarzystwo przedewszystkiem usiłowało zaprzeć się co do udzielonej prolongaty wykupu akcji, pozatem zaś broniło się twierdzeniem że skoro p. D. przepuścił termin wykupu, oznajmiony w gazetach, stracił prawo do emisji.

Sąd okręgowy pod przewodnictwem wiceprezesa Szyfera, po zbadaniu świadków, uznał, że zarząd udzielił panu D. prolongaty i niesłusznie wypiera się tego.

Gdyby jednak, głosi wyrok sądu, pan D. nie wyjednał sobie prolongaty, to i w tym wypadku nie utraciłby prawa do emisji, gdyż repartycja emisji przez tow. „Ogrodzieniec" wykonana została z pogwałceniem prawa.

Artykuł 13 tow. „Ogrodzieniec" głosi, że po ustaleniu, iż nie wszystkie akcje emisyjne rozebrane zostały przez dawnych akcjonarjuszów, „Ogrodzieniec" powinien był ogłosić publiczną subskrypcję na pozostałe akcje z zezwolenia ministra skarbu i po wysłaniu zatwierdzenia przez niego warunków subskrypcji.

Ponieważ zaś „Ogrodzieniec" takiej subskrypcji nie wywołał, każdy więc akcjonarjusz ma prawo korzystać z zapewnionego mu statutem przywileju, nie uznawać w zasadzie nieważnie dokonanej przez zarząd „Ogrodzieńca" subskrypcji i otrzymać przypadającą mu ilość akcyj emisyjnych, pomimo upływu oznajmionego przez zarząd w pismach terminu wykupu akcyj.

Z tych zasad sąd postanowił zobowiązać spółkę akcyjną „Ogrodzieniec" do wydania Bernardowi Dobranieckiemu 65 akcyj 2-ej emisji za opłatą 373.300 mkp., zasądzając nadto na rzecz p. Dobranieckiego od „Ogrodzieńca" koszta procesu.

REPERTUAR

TEATR MIEJSKI (początek o godzinie $7^1/_2$)
Wtorek: „Złoty wiek rycerstwa".
Środa: „Ziemia nieludzka".

BAGATELA (początek o godzinie 8-mej)
Wtorek: „Wicek i Wacek".
Środa: „Obłęd"

OPERA i OPERETKA (początek o g. $7^1/_2$)
Wtorek: „Tosca"

STARY TEATR (początek o godzinie 8-mej)
Niedziela 21 bm. o godz. $7^1/_2$ wieczór: **Walter Gieseking, sławny pianista.**
Piątek 26 bm. o godz. 8 wieczór: **Leo Ślezak, światowej sławy śpiewak.**

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: **Feliks Jabłoński.** Z Drukarni Ludowej w Krakowie.